

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗΝ ΑΓΚΥΡΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

Ο ΚΛΑΔΟΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ

Φεβρουάριος 2014

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

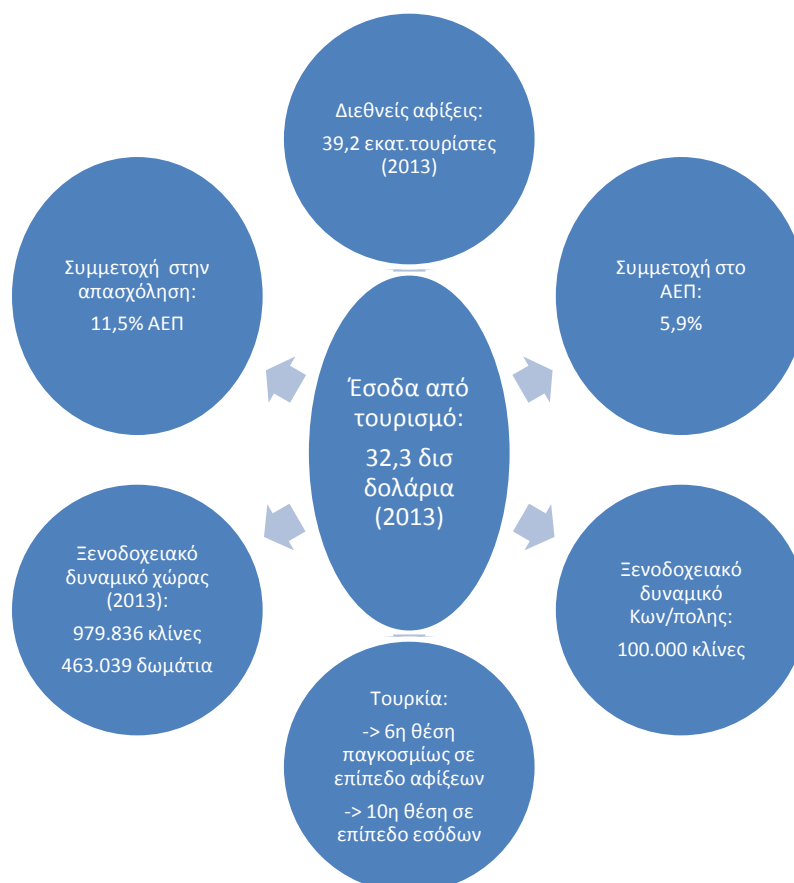
A	ΓΕΝΙΚΑ	σελ. 3
B	ΧΩΡΕΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ	σελ. 6
Γ.	ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ	σελ. 9
Δ.	ΕΞΕΡΧΟΜΕΝΟΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	σελ. 11
Δ1	ΠΡΟΦΙΛ ΤΟΥΡΚΟΥ ΠΕΡΙΗΓΗΤΗ	σελ. 11
Δ2	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	σελ. 11
Δ3.	ΧΩΡΕΣ ΠΡΟΤΙΜΗΣΗΣ ΤΟΥΡΚΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ	σελ. 12
Ε.	ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΡΟΕΣ	σελ.13
Ε1	ΕΞΕΛΙΞΗ	σελ.14
Ε2	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	σελ.14
ΣΤ.	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ-ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	σελ.15
Ζ.	ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ	σελ.18
	ΠΗΓΕΣ	σελ.18

1. ΓΕΝΙΚΑ

Ο τουρισμός συνιστά έναν από τους πιο σημαντικούς κλάδους της οικονομίας στην Τουρκία και μία βασικότατη πηγή εσόδων, αφού πάνω από το 1/10 των χρημάτων που εισρέουν στα ταμεία της πλέον ετησίως προέρχονται από τον τουρισμό. Η Τουρκία αποτελεί έναν προορισμό, ο οποίος μπορεί να συνδυάσει πολλές μορφές τουρισμού: θερινό-χειμερινό, πολιτιστικό, θρησκευτικό, γαστρονομικό, ιατρικό, εναλλακτικό. Οι φυσικές δυνατότητές της σε συνδυασμό με εκτεταμένη διαφημιστική καμπάνια τα τελευταία χρόνια και με τις χαμηλές τιμές υπηρεσιών που παρέχει, την έχουν φέρει στις πρώτες θέσεις παγκοσμίως τόσο σε επίπεδο αφίξεων, όσο και εσόδων.

Η Τουρκία κατατάσσεται στην 6^η θέση παγκοσμίως σε επίπεδο αφίξεων τουριστών και στη 10^η παγκοσμίως σε επίπεδο εσόδων.

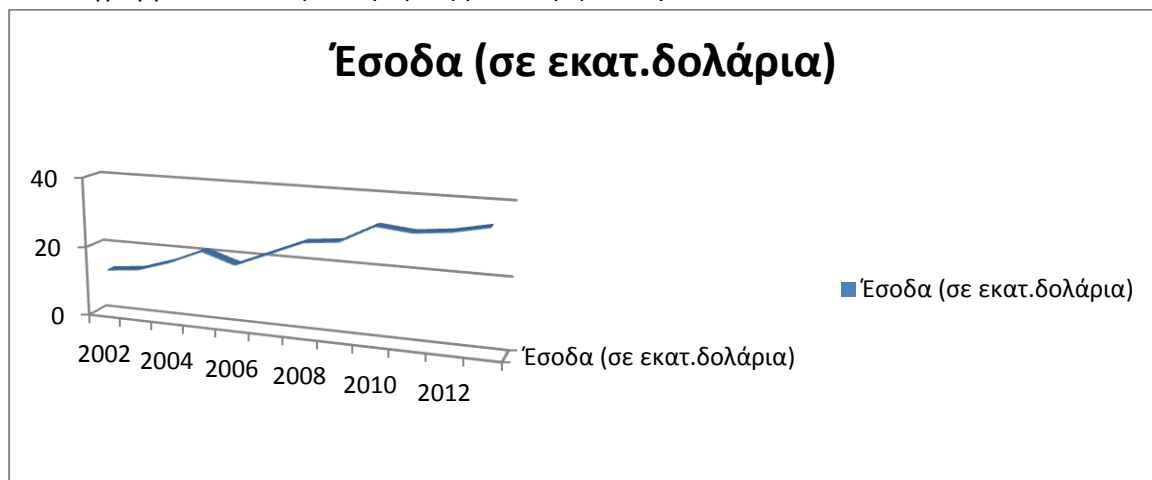
Βασικά μεγέθη τουρισμού στην Τουρκία:

Πηγή: Turkstat

Το 2013 ήταν μια ιδιαίτερα καλή χρονιά για την Τουρκία στον τομέα του τουρισμού, καθώς σύμφωνα με την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Τουρκίας, τα έσοδα της χώρας από τον τουρισμό αυξήθηκαν κατά 11,4% σε σχέση με το προηγούμενο έτος και έφτασαν τα 32.3 δισ. δολάρια. Τα έσοδα από τους αλλοδαπούς τουρίστες αυξήθηκαν κατά 13%, από τους Τούρκους τουρίστες κατοίκους εξωτερικού κατά 6,4% ενώ αυτά από τους Τούρκους σημείωσαν αύξηση της τάξεως του 14,4%. Ο αριθμός Τούρκων τουριστών που ταξίδεψε στο εξωτερικό αυξήθηκε κατά 29,7% σε σχέση με το προηγούμενο έτος φτάνοντας τα 7.5 εκ

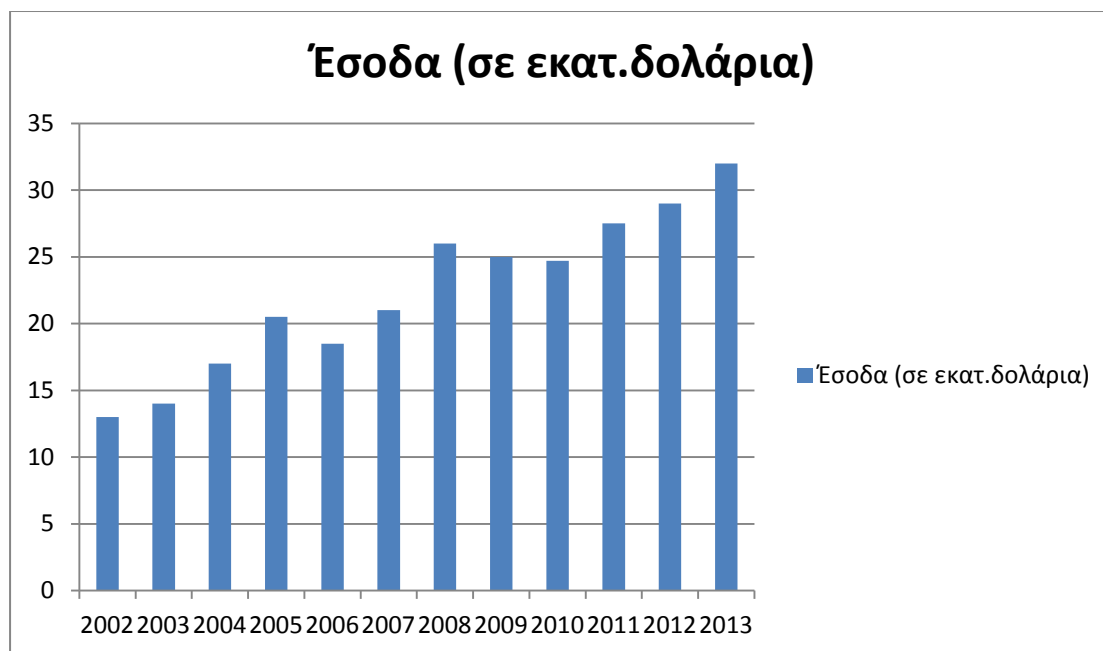
Στο διάγραμμα απεικονίζεται η εξέλιξη των αφίξεων την τελευταία δεκαετία:

(Πηγή: TurkStat)

Οι αφίξεις στην Τουρκία από τη δεκαετία του '80 μέχρι σήμερα αυξήθηκαν κατά 260%, ενώ το διάστημα 2002-2012 υπερδιπλασιάστηκαν. Με εξαίρεση το 2006, που παρουσίασαν μια πτώση της τάξεως του 9,7% σε σχέση με την προηγούμενη και τα έτη 2009 και 2010, όπου παρατηρήθηκε μικρή καθίζηση λόγω της εξάπλωσης της χρονιές εκείνες της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης, όλες τις υπόλοιπες παρουσιάζουν σταθερά ανοδική τάση.

Χάρη στην εκτεταμένη διαφήμιση των τουρκικών τουριστικών προορισμών την τελευταία πενταετία και στην καλλιέργεια καλών σχέσεων τόσο με την Ευρωπαϊκή Ένωση όσο και με γειτονικές της χώρες, η Τουρκία κατάφερε να κατατάσσεται στην πρώτη δεκάδα παγκοσμίως τόσο σε επίπεδο εσόδων, όσο και σε επίπεδο αφίξεων, μετά από τουριστικούς κολοσσούς όπως η Γαλλία, οι ΗΠΑ, η Κίνα, η Ισπανία και η Ιταλία.

Παγκόσμια κατάταξη σε επίπεδο αφίξεων

	ΧΩΡΕΣ	Αριθμός αφίξεων κατά το 2012	Ρυθμός μεταβολής 2012/2011
1	Γαλλία	83.0 εκατ.	+1.8%
2	ΗΠΑ	67.0 εκατ.	+6.8%
3	Κίνα	57.7 εκατ.	+0.3%
4	Ισπανία	57.7 εκατ.	+2.7%
5	Ιταλία	46.4 εκατ.	+0.5%
6	Τουρκία	35.7 εκατ.	+3.0%
7	Γερμανία	30.4 εκατ.	+7.3%
8	Ην.Βασίλειο	29.3 εκατ.	-0.1%
9	Ρωσία	25.7 εκατ.	+13.4%
10	Μαλαισία	25.0 εκατ.	+1.3%

Πηγή: UNWTO World Barometer 2013

Παγκόσμια κατάταξη σε επίπεδο εσόδων

	Χώρα	Εισπράξεις (2012)	Μεταβολή (2011 to 2012)
1	 ΗΠΑ	\$126.2 δισ.	+9.2%
2	 Ισπανία	\$55.9 δισ.	-6.6%
3	 Γαλλία	\$53.7 δισ.	-1.5%
4	 Κίνα	\$50.0 δισ.	+3.2%
5	 Ιταλία	\$41.2 δισ.	-4.2%
6	 Γερμανία	\$38.1 δισ.	-1.9%
7	 Ην.Βασίλειο	\$36.4 δισ.	+3.7%
8	 Αυστραλία	\$31.5 δισ.	+0.2%
9	 Ταϊλάνδη	\$30.0 δισ.	+12.1%
10	 Τουρκία	\$25.6 δισ.	+0.9%

Πηγή: UNWTO World Barometer 2013

Καταγραφή αναχωρήσεων Τούρκων - αφίξεων αλλοδαπών τουριστών

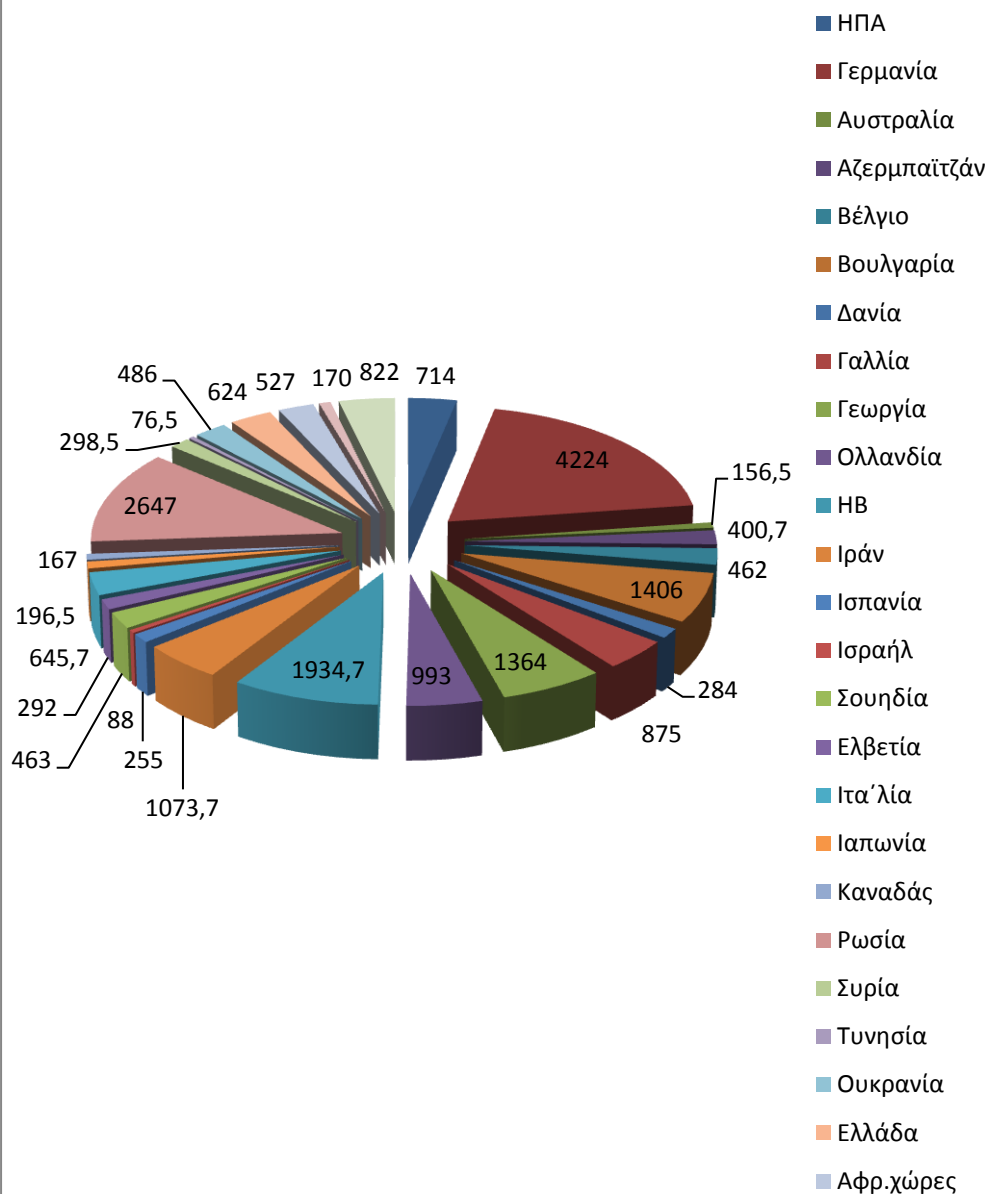
		Departing Visitors			Arriving Citizens (Resident in Turkey)		
Year	Quarter	Tourism	Number of	Average	Tourism	Number of	Average
		income	visitors	expenses	expenditure	citizens	expenses
		(Thousand \$)		per capita	(Thousand \$)		per capita
				(\$)			(\$)
2012							
	I	3 524 422	4 219 161	835	870 186	1 263 166	689
	II	7 066 015	9 323 460	758	1 286 535	1 687 811	762
	III	11 055 087	15 437 123	716	1 060 834	1 379 205	769
	IV	7 361 478	7 484 177	984	1 375 835	1 472 767	934
	Annual	29 007 003	36 463 921	795	4 593 390	5 802 950	792
2013							
	I	4 649 823	4 773 826	974	1 205 355	1 659 631	726
	II	8 316 084	10 267 778	810	1 286 831	1 835 515	701
	III	11 579 173	16 057 651	721	1 224 441	2 067 830	592
	IV	7 765 343	8 126 971	956	1 536 938	1 962 893	783
	October	4 086 625	4 294 646	952	640 269	806 876	794
	November	2 131 495	2 234 267	954	449 408	583 899	770
	December	1 547 223	1 598 059	968	447 260	572 119	782
	Annual	32 310 424	39 226 226	824	5 253 565	7 525 869	698

Πηγή: Turkstat

Β. ΧΩΡΕΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ

Οι χώρες από τις οποίες αφικνούνται οι περισσότεροι τουρίστες στην Τουρκία παρουσιάζουν γεωγραφική ποικιλία, καθώς προέρχονται από την Ευρώπη (Γερμανία, Ηνωμένο Βασίλειο), από γειτονικές χώρες ΚΑΚ (Ρωσία, Γεωργία, Ουκρανία) και από τη Μέση Ανατολή (Ιράν, Ισραήλ)

Χώρες προέλευσης τουριστών στην Τουρκία (χιλιάδες αφίξεις)

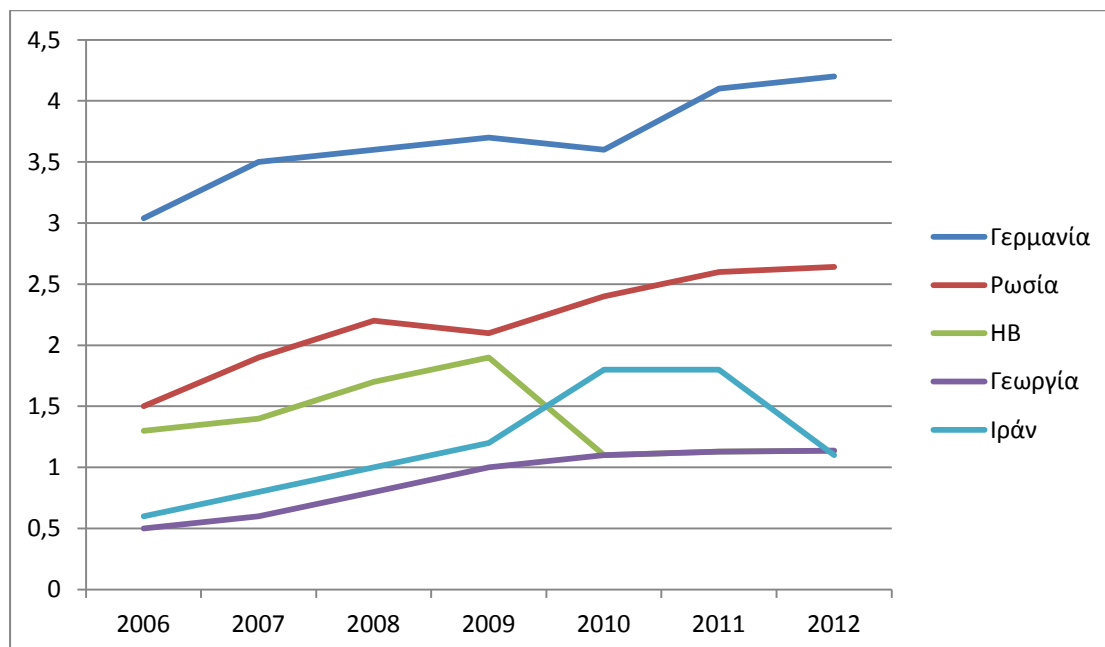

Η πιο σημαντική χώρα προέλευσης τουριστών για την Τουρκία είναι παραδοσιακά η Γερμανία, όπου εξάλλου διαβιούν και πολλοί Τούρκοι.

	Αφίξεις ανά χώρα προέλευσης (2012)	Μερίδιο (2012)
Γερμανία	4,22 εκατ.	11,5%

Ρωσία	2,65 εκατ.	7,3%
Ηνωμένο Βασίλειο	1,93 εκατ.	5,3%
Γεωργία	1,36 εκατ.	3,7%
Ιράν	1,07 εκατ.	3%

Μεταβολή 2006-2012 των αφίξεων από τις 5 κυριότερες αγορές προέλευσης

Γ. ΠΡΟΦΙΛ ΕΠΙΣΚΕΠΤΗ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ

Ο ταξιδιώτης που συγκαταλέγει την Τουρκία στις επιλογές του συνήθως αναζητά υψηλής ποιότητας υπηρεσίες σε χαμηλές τιμές. Ενδιαφέρεται για all inclusive θέρετρα κυρίως που να συνδυάζουν χαλαρές διακοπές και κοντινές επισκέψεις σε αρχαιολογικούς χώρους. Κυρίως είναι επισκέπτης μεσαίων εισοδηματικών στρωμάτων που σταθμίζει τον οικονομικό παράγοντα (cost-benefit analysis) στην επιλογή των διακοπών του και προτιμά μεγάλης διάρκειας (θερινές συνήθως) διακοπές με το μικρότερο δυνατό κόστος.

Οι πιο συχνά επισκεπτόμενες πόλεις της Τουρκίας είναι η Κων/πολη, η Αττάλεια, η Αδριανούπολη, το Τσανάκκαλε, η Σμύρνη, η Άγκυρα, η Προύσα, το Ικόνιο, η Τραπεζούντα, Γκαζιάντεπ, Μαρντιν, Σανλίουρφα, Βαν.

Μεγάλη επισκεψιμότητα έχουν και τα προστατευόμενα από την UNESCO μνημεία, όπως η Κοιλιάδα του Goreme στην Καππαδοκία, το Βυζαντινό τμήμα της Κων/πολης, Ιεράπολη-Pamukkale στο Denizli, ο αρχαιολογικός χώρος της Τροίας στο Canakkale, το όρος Nemrut στο Adiaman, η πόλη Safranbolu στο Karabuk, το Τζαμί του Σελίμ στην Αδριανούπολη, αρχαιολογικοί χώροι Αττάλειας και Μούγλα και ο νεολιθικός οικισμός Catalhöyük στο Ικόνιο.

Γ. ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ

1. Ιατρικός Τουρισμός

Με τον όρο «ιατρικός τουρισμός» νοούμενο ως το σύνολο των επισκεπτών μιας χώρας για λόγους είτε ιατρικών επεμβάσεων, είτε θεραπευτικών/ιαματικών διακοπών, είτε συνδυασμού φροντίδας και διακοπών ηλικιωμένων, η Τουρκία αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους προορισμούς ιατρικού τουρισμού παγκοσμίως, συγκαταλεγόμενη στις δέκα πρώτες θέσεις διεθνώς, ανάμεσα στον Παναμά, τη Βραζιλία, τη Μαλαισία, την Κоста Ρίκα, την Ινδία και τις ΗΠΑ τα τελευταία δέκα χρόνια. Δέχεται ετησίως τα τελευταία δύο χρόνια άνω των 150.000 διεθνών τουριστών για λόγους ιατρικούς, ενώ συγκριτικό της πλεονέκτημα είναι οι χαμηλές τιμές ειδικότερα σε επεμβάσεις bypass (\$ 11.000-15.000, την ίδια στιγμή που στο Ηνωμένο Βασίλειο το αντίστοιχο κόστος είναι 27.700\$ και στις ΗΠΑ 129.750\$), στην υποβοηθούμενη αναπαραγωγή (κόστος IVF στην Τουρκία 25.000 \$, ενώ στις ΗΠΑ 20.000 \$), σε επεμβάσεις αποκατάστασης ισχίου (10.750 \$ έναντι 45.000\$ στις ΗΠΑ) και στις αιμοκαθάρσεις.

Κατά 91,3% προτιμώνται ιδιωτικά νοσοκομεία και κλινικές από τους ξένους επισκέπτες-ασθενείς, τα περισσότερα από τα οποία βρίσκονται στην Κων/πολη και στην Άγκυρα, κατά 4,9% κρατικά νοσοκομεία, κατά 2,7% νοσοκομεία-ερευνητικά κέντρα και κατά 1,1% κρατικά πανεπιστημιακά νοσοκομεία.

Συνολικά οι επιλογές των ξένων τουριστών/ασθενών ήταν οι ακόλουθες:

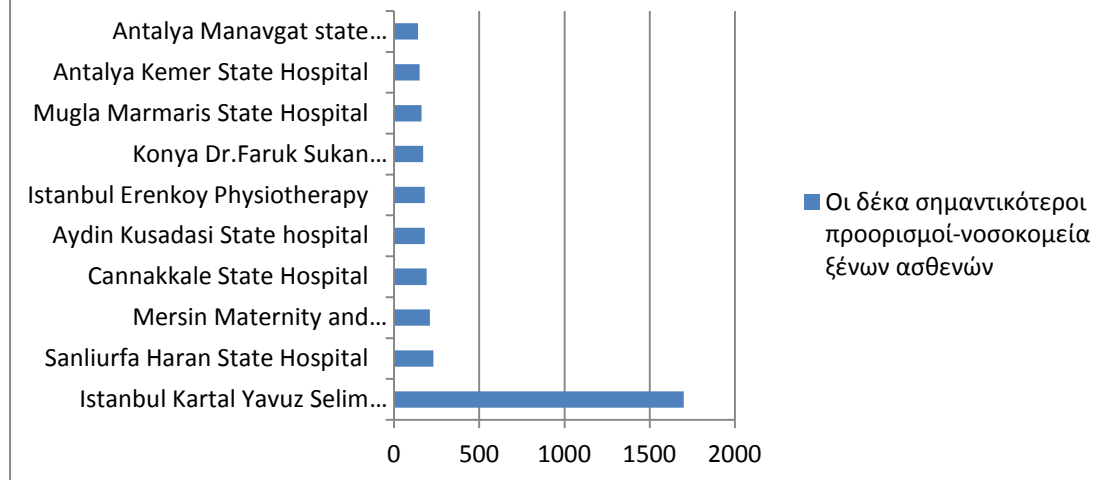
Κρατικά νοσοκομεία		Κρατικά πανεπιστημιακά νοσοκομεία και ερευνητικά κέντρα		Ιδιωτικά νοσοκομεία	
Αριθμός νοσοκομείων	Αριθμός ασθενών	Αριθμός νοσοκομείων	Αριθμός ασθενών	Αριθμός νοσοκομείων	Αριθμός ασθενών
308	27.335	87	15.797	499	218.095

Πηγή:Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού

Τα κρατικά νοσοκομεία που προτιμώνται περισσότερο από ξένους ασθενείς και που απεικονίζονται στο παρακάτω διάγραμμα (στοιχεία του 2012), είναι τόσο από Κων/πολη και Άγκυρα όσο και από άλλες περιφερειακές πόλεις της Τουρκίας που τυχάνει να είναι και τουριστικοί προορισμοί (Αττάλεια, Μούγλα, Αϊδίνιο, Ικόνιο, Μερσίνα, Σανλίουρφα). Τούτο εξηγείται τόσο από συγκυριακές παραμέτρους, λόγω δηλαδή του ότι κατά τη διάρκεια διακοπών χρειάστηκε σε κάποιους επισκέπτες νοσηλία σε τουρκικά νοσοκομεία, όσο και στην επιλογή του συνδυασμού διακοπών με λήψη συγκεκριμένης θεραπείας.

Οι χώρες προέλευσης ασθενών-τουριστών στην Τουρκία είναι κυρίως η Γερμανία, Λιβύη, Ιράκ, Αζερμπαϊτζάν, Ρωσία.

Οι δέκα σημαντικότεροι προορισμοί-νοσοκομεία ξένων ασθενών

Πηγή: Υπουργείο Υγείας Τουρκίας

2. Θρησκευτικός Τουρισμός

Η Τουρκία αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους προορισμούς θρησκευτικού τουρισμού, καθώς στη χώρα βρίσκονται αρκετά θρησκευτικά μνημεία που προσελκύουν τουρίστες διαφόρων θρησκευμάτων, με κυριότερα από αυτά την Αγ.Σοφία στην Κων/πολη, την Παναγία Σουμελά στον Πόντο, το Σπίτι της Παναγίας στην Έφεσο, τους λιθόκτιστους ναούς της Καππαδοκίας, την Εκκλησία του Ακνταμάρ, το Μπλε Τζαμί και το Τζαμί του Μπεγιαζίτ, το Τζαμί Αλλαντίν στο Ικόνιο, τη Συναγωγή της Εφέσου κ.α.

3. Γαστρονομικός Τουρισμός

Την τελευταία 15ετία καταβάλλονται μεγάλες προσπάθειες από μέρους τόσο των κρατικών (κεντρικών και περιφερειακών) όσο και ιδιωτικών τουριστικών φορέων να προβληθεί η Τουρκία ως προορισμός, που συνδυάζει διακοπές με ιδιαίτερη κουζίνα. Οι γαστρονομικές επιλογές στα πολυάριθμα εστιατόρια της χώρας περιλαμβάνουν από ιχθυρά και θαλασσινά ως το περίφημο κεμπάμπ και από φρούτα και λαχανικά ως τυριά με επωνυμία προέλευσης. Μεγάλη διάδοση έχουν την τελευταία τριετία και τα λεγόμενα 'culinary trips' σε διάφορες πόλεις της Τουρκίας που είναι διάσημες για την παραγωγή συγκεκριμένων προϊόντων και οι οποίες έχουν δώσει το όνομά τους σε αυτά, καθιστώντας τα διεθνούς φήμης, π.χ Adana Kebab, Antep Baklavasi, Kayseri pastirmasi κλπ

ΕΞΕΡΧΟΜΕΝΟΣ ΤΟΥΡΚΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

1. Προφίλ

Το προφίλ του Τούρκου περιηγητή έχει υποστεί σημαντικές αλλαγές την τελευταία δεκαετία, οι οποίες οφείλονται στη μεταβολή του βιοτικού επιπέδου μεγάλης μερίδας του πληθυσμού και την ενίσχυση της μεσαίας τάξης, στην άνοδο του μορφωτικού επιπέδου, στην αστικοποίηση που η οικονομική ανάπτυξη επέφερε και στη βελτίωση της σχέσης του Τούρκου με το Διαδίκτυο. Έτσι, ενώ παραδοσιακά οι Τούρκοι πολύ δύσκολα εγκατέλειπαν τη χώρα τους για διακοπές, διαφαίνεται τελευταία μια τάση να γνωρίσουν νέες χώρες. Παράλληλα λοιπόν με τον παραδοσιακό Τούρκο περιηγητή-περιγραφή που χαρακτηρίζει ακόμη μεγάλη μερίδα του εξερχόμενου από την Τουρκία τουρισμού και που προτιμά ολιγοήμερες διακοπές σε οικεία μέρη (συνηθέστερα τόπο καταγωγής του) εντός της Τουρκίας, διαμορφώνεται σταδιακά ένας νέος τύπος Τούρκου τουρίστα που παρουσιάζει τα εξής χαρακτηριστικά:

- Προτιμά να οργανώνει μόνος του τις διακοπές και τα ταξίδια του (συνήθως μέσω Internet)
- Προτιμά να πηγαίνει περισσότερα ταξίδια για μικρότερο χρονικό διάστημα παρά διακοπές μεγάλης διάρκειας άπαξ στο έτος
- Επηρεάζεται από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης
- Εκτιμά τις value for money διακοπές (χαρακτηριστικό είναι ότι το μέσο κόστος διακοπών του Τούρκου τουρίστα είναι 698 δολάρια)
- Ένα 10% οικονομικά εύρωστων Τούρκων ξοδεύει αρκετά χρήματα με βάση τις επιταγές της μόδας, επιδιώκοντας άνεση και πολυτέλεια
- Αναζητά νέες εμπειρίες (γαστρονομία, δραστηριότητες, τοπία)
- Είναι των άμεσων αποφάσεων και των κρατήσεων τελευταίας στιγμής
- Προτιμά να συνδυάζει τις διακοπές με χαλάρωση (συνηθέστερα σε παραλιακούς τόπους διακοπών)
- Οι πιο ευκατάστατοι προτιμούν κοντινά ταξίδια στο Αιγαίο το καλοκαίρι με θαλαμηγούς
- Μία σημαντική μερίδα επιδιώκει ταξίδια σε προορισμούς με ισλαμικά μνημεία.

2. Στατιστικά στοιχεία

Την τελευταία δεκαετία έχει σχεδόν διπλασιαστεί ο αριθμός των Τούρκων που ταξιδεύουν στο εξωτερικό.

	Τούρκοι πολίτες που ταξιδεύουν στο εξωτερικό (εκατ.)
2004	4
2005	4,06
2006	4,023
2007	4,96
2008	4,96

2009	5,2
2010	5,3
2011	5,6
2012	5,8
2013	7,5

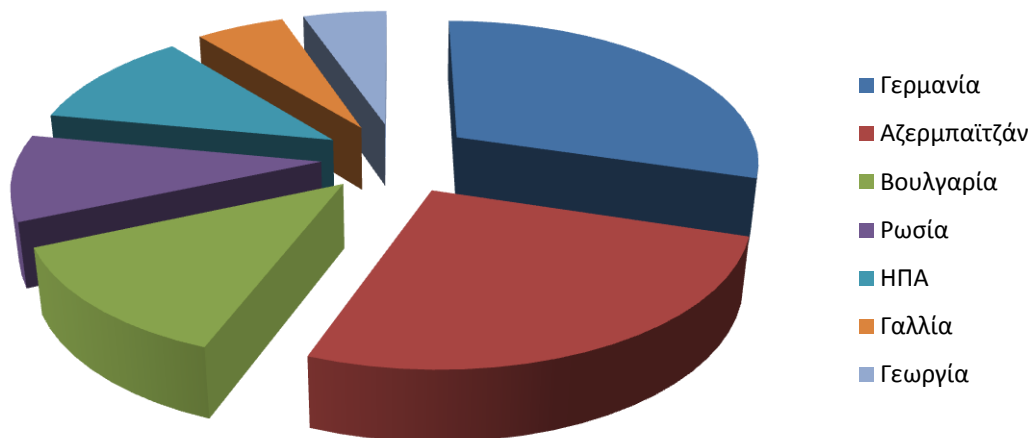
Πηγή: Turkstat-Επεξεργασία Γρ.ΟΕΥ Αγκύρας

3. Χώρες προτίμησης Τούρκων περιηγητών (στοιχεία Turkstat 2012)

Οι χώρες, τις οποίες οι Τούρκοι τουρίστες προτιμούν να επισκέπτονται είναι η Γερμανία (9,6 εκατ.), το Αζερμπαϊτζάν (8,4 εκατ.), η Βουλγαρία (4,1 εκατ.), η Ρωσία (3,08 εκατ.), οι ΗΠΑ (3,64 εκατ.), το Ιράν (2,2 εκατ.), η Γαλλία (1,75 εκατ.). Οι λόγοι που επιλέγονται από ευρωπαϊκούς προορισμούς η Γερμανία και η Βουλγαρία είναι προφανείς κι έχουν να κάνουν με το μεταναστευτικό ρεύμα Τούρκων προς αυτές τις χώρες τις προηγούμενες δεκαετίες. Χαρακτηριστικό είναι ότι 2,75 εκατ. Τούρκων τουριστών φιλοξενούνται σε σπίτια στη Γερμανία και 1,26 εκατ. σε σπίτια στη Βουλγαρία.

Σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία της ΤΥΥΕ (Ένωσης Δημοσιογράφων και Αρθρογράφων για θέματα Τουρισμού (Turizm Yazarları ve Gazetecileri Derneği), το 2012 τα περισσότερα πακέτα διακοπών από Τουρκία (85.450) κλείστηκαν για την Ελλάδα.

Χώρες επιλογής Τούρκων περιηγητών για διακοπές (εκατ.τουρίστες)

(Πηγή: Turkstat, επεξεργασία Γρ.ΟΕΥ Αγκύρας)

Ε.ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΡΟΕΣ

1. ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΔΙΜΕΡΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ-ΤΟΥΡΚΙΑΣ

- Στις **20.1.2000** υπεγράφη **Συμφωνία Τουριστικής Συνεργασίας μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας** (προβλέπει ανταλλαγή τεχνογνωσίας, πληροφοριών, τουριστικού διαφημιστικού υλικού, συνεργασία σε τομέα επενδύσεων, επαγγ.εκπαίδευσης, κατάρτισης, ανάπτυξης εναλλακτικών μπρφών τουρισμού, ενθάρρυνση επαφών επαγγελματικών οργανώσεων, περιοδική σύγκληση Μικτής Επιτροπής, Ν.2897/2001, ΦΕΚ 69/Α'/6.4.2011)
- **1^η Σύνοδος Μικτής Ελληνοτουρκικής Επιτροπής Τουρισμού (Αθήνα, 2003)**: έμφαση στην ανάγκη προβολής κοινών προϊόντων σε θέματα ιστορικής, πολιτιστικής και φυσικής ομορφιάς υπό τη μορφή κοινών τουριστικών πακέτων σε υπερπόντιες αγορές-προβολή θαλάσσιου, θρησκευτικού τουρισμού και καθιέρωση πολιτιστικών διαδρομών-πρόταση για κατοπλοϊκή σύνδεση Σμύρνης με Πειραιά, Βόλο, Θεσ/νίκη και ελληνικά νησιά.
- **6^ο Ελληνοτουρκικό forum για τον Τουρισμό (Σάμος, Κουσάντασι, 2005)**: Κοινή διακήρυξη για στενότερη συνεργασία σε θρησκευτικό/πολιτιστικό/θαλάσσιο τουρισμό/κρουαζιέρες
- **2^η Σύνοδος Μικτής Ελληνοτουρκικής Επιτροπής Τουρισμού και 7^ο Ελληνοτουρκικό forum για τον Τουρισμό (Αττάλεια, 2006)**: Έμφαση στη στενότερη συνεργασία μεταξύ των ενώσεων τουριστικών πρακτόρων των δύο χωρών-ανταλλαγή επισκέψεων σε τουριστικές

εκθέσεις και συνέδρια, ανταλλαγή σπουδαστών τουριστικών σχολών, επίσκεψη σε σεμινάριο στην Κων/πολη 9 Ελλήνων καθηγητών μαγειρικής-Κοινή διακήρυξη Υπουργών Τουρισμού, συνεργασία σε επιμορφωτικά προγράμματα σημασία σύστασης Ομάδας Εργασίας επαγγελματικής εκπαίδευσης

- **1^η Σύνοδος Ανωτάτου Συμβουλίου Συνεργασίας μεταξύ Ελλάδας-Τουρκίας:** υπογραφή από δύο Υπουργούς Τουρισμού & Πολιτισμού **Κοινής Ελληνοτουρκικής Διακήρυξης** για συνεργασία στον τομέα του τουρισμού.

- **8^ο Ελληνοτουρκικό forum για τον Τουρισμό και 3^η Σύνοδος Μικτής Ελληνοτουρκικής Επιτροπής Τουρισμού (Αθήνα, Οκτώβριος 2011):** έμφαση στη συνδυαστική δυναμική των δύο χωρών με στόχο την προσέλκυση επισκεπτών από αναδυόμενες αγορές (Κίνα, Ινδία)- κοινή παρουσία Ελλάδας-Τουρκίας σε διεθνείς τουριστικές εκθέσεις – Υπογραφή Πρωτοκόλλου

- **2^ο SeaTrade Winter Cruising Forum (Κων/πολη 2011):**Ανακοίνωση από Υφυπουργό Πολιτισμού &Τουρισμού για άρση του καμποτάζ και απελευθέρωση της κρουαζιέρας- Συνεργασία δύο χωρών εντός του UNWTO, ΟΟΣΑ, European Travel Committee, ΟΣΕΠ, Συνεργασία χωρών ΝΑ Ευρώπης

-**Εξελίξεις εντός 2012-2013 :** πιλοτικό πρόγραμμα διευκόλυνσης visa για 15 ημέρες στα συνοριακά σημεία 5 νησιών Α.Αγαίου

-**Μάρτιος 2013:** Κοινή Διακήρυξη της Υπουργού Τουρισμού της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού της Δημοκρατίας της Τουρκίας για συνεργασία στον τομέα του Τουρισμού στο πλαίσιο του Ανωτάτου Συμβουλίου Συνεργασίας (5.3.2013)

2. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	Αφίξεις Τουρκων τουριστών στην Ελλάδα	Αφίξεις Ελλήνων τουριστών στην Τουρκία
2012	602.306	669.823
2013 (Ιαν-Σεπτ)	581.344	363.229
2012 (Ιαν-Σεπτ)	466.166	405.897
% μεταβολή 2012/2011	+9,1%	-4,6%
% change 2013/2012(Ιαν-Σεπτ)	24,7%	-10%

(Πηγή:Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία)

Παρατίθενται και αντίστοιχα στατιστικά στοιχεία της τουρκικής στατιστικής υπηρεσίας για το έτος 2012

	Αφίξεις Τουρκικών τουριστών στην Ελλάδα	Αφίξεις Ελλήνων τουριστών στην Τουρκία
2012	624.162	449.523

Οι διαφορές αυτές στα στατιστικά στοιχεία μεταξύ των δύο χωρών πιθανότατα οφείλονται στον διαφορετικό τρόπο μέτρησης των τουριστών που περνούν τα σύνορα προς τη μία ή άλλη χώρα. Για παράδειγμα, η τουρκική στατιστική υπηρεσία δίνει μεγαλύτερα μεγέθη στις αφίξεις Τούρκων τουριστών στην Ελλάδα, γιατί καταγράφει κάθε έξοδο τουριστών (ακόμα και για ώρες, πράγμα το οποίο είναι πολύ σύνηθες στα νησιά), ενώ η Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία υπολογίζει τον αριθμό θεωρήσεων εισόδου που εκδίδονται από τις ελληνικές αρχές. Ως προς τις αφίξεις Ελλήνων στην Τουρκία, η τουρκική στατιστική υπηρεσία κατέγραψε χαμηλότερο αριθμό αφίξεων, μη μετρώντας ενδεχομένως τους Έλληνες τουρίστες που συμμετέχουν σε κρουαζιέρες στο Αιγαίο.

ΣΤ. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Ελλάδα και η Τουρκία είναι μεν χώρες ανταγωνιστικές στον τομέα του τουρισμού, με μεγάλη διαφορά επιδόσεων ωστόσο. Συγκεκριμένα η Ελλάδα κατατάσσεται στην 16^η θέση και η Τουρκία στην 6^η στον διεθνή πίνακα αφίξεων της Παγκόσμιας Οργάνωσης Τουρισμού. Είναι γεγονός ότι η πολυμορφία και το φυσικό κάλλος των περισσότερων περιοχών της Ελλάδας και Τουρκίας προσφέρουν στους ξένους επισκέπτες εξαιρετικές ευκαιρίες για παραδοσιακό ή εναλλακτικό τουρισμό. Αυτό όμως που διαφοροποιεί τις δύο χώρες στην προσέγγιση τουριστών από άλλες χώρες είναι αφ' ενός οι οργανωμένες διαφημιστικές διεθνείς εκστρατείες της Τουρκίας, οι οποίες την προβάλλουν σταθερά ως ιστορικό προορισμό με σύγχρονες παροχές υπηρεσιών και αφέτερου το χαμηλό κόστος ολοκληρωμένων πακέτων τουρισμού (all inclusive μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες με υψηλής ποιότητας υπηρεσίες σε χαμηλό κόστος και διοργάνωση δραστηριοτήτων σε περιοχές με φυσική ομορφιά). Λαμβάνοντας όμως υπόψιν ότι η Τουρκία δέχεται χιλιάδες επισκεπτών τόσο από την Ευρώπη, όσο και από τις γειτονικές χώρες ΚΑΚ και τη Μέση Ανατολή και προκειμένου να απαλειφθούν οι αρνητικές συνέπειες του ανταγωνισμού αυτού και να μετριαστεί το συγκριτικό πλεονέκτημα της Τουρκίας ως προς το κόστος, προτείνουμε όπως, αφ' ενός επιδιωχθεί όσο το δυνατόν μεγαλύτερη προβολή της Ελλάδας ως τουριστικού προορισμού υψηλής ποιότητας παροχής υπηρεσιών, τόσο στην Τουρκία όσο και σε χώρες-στόχους άντλησης τουριστών και αφ' ετέρου, να δημιουργηθούν συνέργειες μεταξύ των κρατικών και ιδιωτικών φορέων Ελλάδας και Τουρκίας που ασχολούνται στον τομέα του τουρισμού.

Με βάση τα ανωτέρω δεδομένα οι προτάσεις μας θα μπορούσαν να συνοψισθούν στις εξής:

1. Διερεύνηση από μέρους των ελληνικών τουριστικών πρακτορείων δυνατοτήτων συνεργασίας με τουρκικά πρακτορεία σε πόλεις εκτός Κων/πολης και Σμύρνης
2. Διοργάνωση είτε από μέρους της Ελλάδας είτε από κοινού εκδηλώσεων τουριστικής προβολής σε συνδυασμό με γαστρονομία σε τουρκικές πόλεις με γνωστά και χαρακτηριστικά τοπικά προϊόντα, όπως πχ. Άδανα, Τραπεζούντα, Σαμψούντα, Άγκυρα, Gaziantep κλπ
3. Συμφωνίες ελληνικών και τουρκικών πρακτορείων για κοινά πακέτα ιαματικού, εναλλακτικού (αθλητικού, αγροτουρισμού) και θρησκευτικού τουρισμού. Όπως στην Τουρκία, ομοίως και στην Ελλάδα, το κόστος ιατρικού τουρισμού είναι αρκετά χαμηλό, συγκρινόμενο με αυτό των χωρών της Κεντρικής Ευρώπης και των ΗΠΑ (χαμηλό κόστος επεμβάσεων, αιμοκαθάρσεων κλπ), αλλά και στον τουρισμό τρίτης ηλικίας, καθώς υπάρχουν θερμά και ιαματικά λουτρά σε προσβάσιμες περιοχές της χώρας μας και με σύγχρονες και προσιτές ξενοδοχειακές μονάδες.
4. Επέκταση του προγράμματος διευκόλυνσης 15ημερης-ή και μεγαλύτερου διαστήματος- θεώρησης visa, δεδομένου ότι η Τουρκία τουριστών, λόγω της ανόδου του βιοτικού επιπέδου, του χαμηλού μέσου όρου ηλικίας, της διάδοσης του διαδικτύου και της δημιουργίας ωρίμου θεσμικού πλαισίου μεταξύ των δύο χωρών αποτελεί σημαντικότητα αγορά άντλησης τουριστών.
5. Προς αξιοποίηση είναι επίσης και το στοιχείο της τάσης του συνεδριακού αλλά και εταιρικού τουρισμού στην Τουρκία, καθώς θα μπορούσαν να προσφέρονται ελκυστικά πακέτα σε εργαζομένους εταιριών και συνέδρους, προκειμένου να επισκεφτούν τη χώρα μας και να διεξάγουν τις εκδηλώσεις τους σε αυτήν.
6. Επιπλέον, στοχεύοντας στο 10% των πιο εύπορων Τούρκων, τα μεγάλα ξενοδοχεία στην Ελλάδα θα μπορούσαν να επιδιώξουν μεγαλύτερη προβολή τους στην Τουρκία και να προσφέρουν πακέτα γνωριμίας, ώστε να συμπεριληφθούν στους συνήθεις προορισμούς των πιο εύπορων Τούρκων.
7. Διοργάνωση πολυθεματικών εβδομάδων εκδηλώσεων ελληνικού πολιτισμού σε πολυτελή ξενοδοχεία της Τουρκίας που θα περιλαμβάνουν εκθέσεις ζωγραφικής, φωτογραφίας και μουσικών εκδηλώσεων, σε συνδυασμό με επίδειξη ελληνικής κουζίνας.
8. Πρόσκληση προέδρων μεγάλων επιχειρήσεων, δημοσιογράφων, τουριστικών φορέων και μεγάλων tour operators και ξενοδόχων σε οργανωμένες κρουαζιέρες στο Αιγαίο, όπου θα δίνεται ευκαιρία γαστρονομικής και πολιτιστικής προβολής της χώρας μας.

9. Διευκόλυνση επαφών μεταξύ ελληνικών και τουρκικών Περιφερειών, αμοιβαία προβολή σε τοπικά μέσα ενημέρωσης, δημιουργία Workshops, αδελφοποιήσεις, σύναψη σχετικών συμφωνιών.
10. Δημιουργία περισσότερων αεροπορικών slots μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας και σε προορισμούς ιδιαίτερου τουριστικού ενδιαφέροντος για Τούρκους τουρίστες (π.χ νησιά ανατ.Αιγαίου, Χαλκιδική, Κρήτη)
11. Δημιουργία μέσω Γραφείων Τύπου, ΟΕΥ, ΕΟΤ επαφών με μέσα ενημέρωσης στην Τουρκία με σκοπό την αρθρογραφία, την προβολή, τα διαφημιστικά spots και εκτεταμένα αφιερώματα σε τουριστικούς προορισμούς στη χώρα μας.
12. Πρόσκληση σε αρθρογράφους τουριστικών περιοδικών, τουριστικούς πράκτορες και ξενοδόχους για διαμονή και ξενάγηση σε τουριστικούς προορισμούς στην Ελλάδα
13. Κοινές τηλεοπτικές παραγωγές με προβολή ιστορικών προσώπων και διαδρομών τους και στις δύο χώρες (π.χ Απόστολος Παύλος, Μ.Αλέξανδρος)
14. Χειμερινές προσφορές εκ μέρους ελληνικών τουριστικών πρακτορείων ειδικά για Τούρκους τουρίστες
15. Οργάνωση κοινών πολιτιστικών/αθλητικών εκδηλώσεων (π.χ Ποσειδόνια, Aegean Festival κλπ)
16. Προσέγγιση μεγάλων τουρκικών επιχειρήσεων-προσφορά τουριστικών πακέτων για εργαζομένους –διευκόλυνση στη χορήγηση visa (Ολλανδικό μοντέλο)
17. Σύναψη συμφωνιών μεταξύ ιδιωτικών φορέων για κοινά πακέτα σε τουρίστες μακρινών προορισμών (πχ. από Αμερική και από αναδυόμενες χώρες της Ασίας), τα οποία θα μπορούσαν να συνδυάσουν δύο μεσογειακές χώρες σε ενιαίο πακέτο διακοπών, με αλληλοσυμπληρούμενα χαρακτηριστικά.

Z. ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

ΕΝΩΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΑΚΤΟΡΩΝ ΤΟΥΡΚΙΑΣ

ΤÜRKİYE SEYAHAT ACENTALARI BİRLİĞİ

Esentepe Mh. Villa Cd. No:7

Şişli/İstanbul

Tel:(0212) 259 84 04 Fax:(0212) 259 06 56 / 236 39 78

tursab@tursab.org.tr

ALO TÜRSAB HATTI 0212 356 59 79

ACENTA SİCİL DEPARTMANI:acentasicil@tursab.org.tr

KURUMSAL İLİŞKİLERforeignrelations@tursab.org.tr

DEPARTMANI:intrelations@tursab.org.tr

DIŞ İLİŞKİLER DEPARTMANI:foreignaffairs@tursab.org.tr

HUKUK SERVİSİ:hukuk@tursab.org.tr

HAC DEPARTMANI:hac@tursab.org.tr

TÜRSAB AB İLİŞKİLERİ:tursabab@tursab.org.tr

TÜKETİCİ SERVİSİ tuketici@tursab.org.tr

ΕΝΩΣΗ ΞΕΝΟΔΟΧΩΝ ΤΟΥΡΚΙΑΣ

Cumhuriyet Cad. Pak Apt.No: 30 Kat 6 D: 12 Harbiye (Divan Otelı Yanı) 34437 Şişli - İstanbul

Tel : 0 212 296 08 80 (pbx)

Faks : 0 212 343 84 36

Başkan / President

president@turob.com

Genel Müdür / General Director

gm@turob.com

Dış İlişkiler / Foreign Relations

foreignrelations@turob.com

info@turob.com

Genel / General

info@turob.com

ΠΗΓΕΣ:

<http://www.turkstat.gov.tr>

<http://www.kultur.gov.tr>

<http://www.tursab.org.tr/tr>

<http://www.goturkey.com>

www.statistics.gr